

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 2152/20

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט י' אלרון

העותר: ידידיה אפרים משולמי

נ ג ד

המשיבים: 1. הרבנות הראשית לישראל
2. ממשלת ישראל
3. הכנסת

עתירה למתן צו על תנאי

בשם העותר: בעצמו

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

1. עתירה למתן צו על-תנאי, מ'תופעות הלוואי' של נגיף הקורונה: מדוע לא יכריזו המשיבים – כנסת ישראל, ממשלת ישראל והרבנות הראשית לישראל – לאלתר ובאופן בהול, על עיבור השנה, כך שייקבע חודש אדר שני, ויידחה חודש ניסן ב-30 יום, על כל המשתמע מכך. לדידו של העותר, מצב החירום הנוכחי מחייב לעשות כן, בבחינת 'עזרה ראשונה', נוכח אחינו בית ישראל הנתונים בבידוד ובהסגר, ואשר לא יהיה סיפק בידם להעריך לקיום חג הפסח כהלכתו, ככל משפטו וחוקתו.

2. דין העתירה להידחות על הסף. מסופקני אם נושא העתירה שפיט (לסוגיית השפיטות נדרשתי במקום אחר: ה"פ 6092/07 אורנן נ' משרד הפנים, פסקאות 17-38). על כל פנים, העותר מכיר בכך, שאין בחוק הסמכה מפורשת לעניין הכרזה על עיבור השנה בעתות חירום. לדבריו, הכרזה מעין זו יכולה "להינתן כדין באופן מהיר ולכלל הפחות כ'הוראת שעה', בהסכמת המשיבות כולן יחד". אינני יודע מהו המנגנון החוקי-משפטי שאליו מתכוון העותר, בדברו על 'הוראת שעה' הניתנת 'בהסכמת המשיבות כולן יחד'. על כל פנים, בהעדר בסיס משפטי לעתירה, שוב אין עילה להידרש לה.

3. ואם באנו לסוגיה זו של עיבור השנה שלא בעתה, נוסיף ונעיר למעלה מן הצורך. העותר טוען לקיומה של סמכות הלכתית להורות על עיבור השנה מקום שיש צורך ציבורי

לעשות כן, ומפנה לעניין זה לדברי הרמב"ם במשנה תורה (הלכות קידוש החודש, פרקים ד-ה). אולם דומה כי העותר לא שת לבו לדברי הרמב"ם שם, בפרק ה הלכה א, שכתב כך: "כל מה שאמרנו מקביעות ראש חודש על הראיה ועיבור השנה מפני הזמן או מפני הצורך, אין עושין אותו אלא סנהדרין שבארץ ישראל או בית דין הסמוכים בארץ ישראל שנתנו להן הסנהדרין רשות [...] אבל בזמן שאין שם סנהדרין בארץ ישראל אין קובעין חודשים ואין מעבירין שנים אלא בחשבון זה שאנו מחשבין בו היום". נוסף על העדר הסמכות, ראויים לציון בהקשר זה גם דבריו של בעל מדרש 'לקח טוב' (טוביה בן אליעזר, המאה ה-11) על פרשת החודש (שאותה קראנו בשבת האחרונה), לפיהם "ראוי לסמוך על סוד העיבור ולא לעשות ישראל אגודות אגודות להיות זה מחלל שמירת יום קדוש של זה". אכן, עיבור השנה אינו עניין של מה בכך. לא בכדי ניתנה הסמכות ההלכתית בכגון דא לסנהדרין או לבית דין הסמוכים בארץ ישראל. בית משפט זה לא ישיג את גבולה של הסנהדרין, אך במלוא הזהירות, דומה כי גם מנקודת מבט דתית-הלכתית, אין יסוד לטענותיו של העותר.

4. אשר על כן, העתירה נדחית.

ניתן היום, כ"ו באדר התש"ף (22.3.2020).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט